

วารสาร สมาคมวิชาชีพสุขศึกษา

ปีที่ 37 ฉบับที่ 2

Vol. 37 No. 2

กรกฎาคม - ธันวาคม 2565

July - December 2022

วารสารสมาคมวิชาชีพสุขภาพ

Journal of The Health Education Professional Association

<http://hepa.or.th/journal.php>

ISSN 2730-1915 (Online)

วัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการและผลงานวิจัยด้านสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพ ส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันควบคุมโรค อันเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานและผู้สนใจทั่วไป รวมทั้งเป็นสื่อสร้างเสริม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

เจ้าของ สมาคมวิชาชีพสุขภาพ <http://hepa.or.th>

เลขที่ 420/1 อาคาร 3 ชั้น 7 ถนนราชวิถี เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 02-3548553 อีเมล hepathai@gmail.com

กำหนดเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ เดือนมกราคม-มิถุนายน และ เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม รูปแบบออนไลน์

คณะที่ปรึกษา

ศ.ดร.สมจิตต์ สุพรรณทัศน์
ศ.พิเศษ ดร.นพ.วิชัย เทียนถาวร
ดร.นพ.พรเทพ ศิริวนารังสรรค์
รศ.ดร.นพ.พิทยา จารุพูนผล
รศ.สุพัฒน์ อธิเวชเจริญชัย
ผู้อำนวยการกองสุขภาพ

บรรณาธิการ

รศ.ดร.ขวัญเมือง แก้วดำเกิง

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางนลินี มกรเสน
นายสรศักดิ์ วัฒนคำสวัสดิ์
นางจารุณี ชัยชาญชีพ

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.สุรีย์ จันทโรมณี
รศ.ดร.อดิศักดิ์ สัตย์ธรรม
ศ.ดร.เอมอักษมา วัฒนบูรานนท์
รศ.ดร.เฉลิมพล ต้นสกุล
รศ.ดร.สุปรียา ต้นสกุล
รศ.ดร.พณีย์ สีตกะสิน

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.ยุวดี รอดจากภัย
รศ.ดร.พรรณิ บุญชรหัตถกิจ
ศ.ดร.นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์
รศ.ดร.มลินี สมภาพเจริญ
ผศ.ดร.จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์
ผศ.ดร.ดุชนิ ศุภวรรณะกุล
ผศ.ดร.ดวงเนตร ธรรมกุล
นางสาวสมบุญ ขอสกุล
ดร.กันยารัตน์ กุญสุวรรณ
นายยุทธพงษ์ ขวัญขึ้น
นายปรีชา สุสันต์
นายชัยสิทธิ์ ลูกรักษ์
นางเพ็ญศรี เกิดนาค
นางจริยากร ดิษจินดา
นางวิลาวัลย์ ตั้งสัตยาธิษฐาน
นางพรทิพย์ เรืองมี
นางธิดารัตน์ บุญทรง
นางพรทิพย์ เอกสุวีรวงษ์
นางอวาทีพญ์ แว

กรรมการบริหารสมาคม ชุดที่ 16

วาระ 28 กันยายน 2562 ถึง 27 กันยายน 2566

ศ.ดร.สมจิตต์ สุพรรณทัศน์	นายกสมาคม
รศ.ดร.ยุวดี รอดจากภัย	อุปนายกสมาคม
รศ.ดร.เฉลิมพล ต้นสกุล	เลขาธิการ
นายปรีชา สุนันท์	รองเลขาธิการ
รศ.ดร.สุปรียา ต้นสกุล	วิชาการ
รศ.ดร.พานิ สีสะกสิน	วิเทศสัมพันธ์
รศ.ดร.ขวัญเมือง แก้วดำเกิง	แผนงานโครงการ
นางเพ็ญศรี เกิดนาค	ปฎิคม
นายสรศักดิ์ วัฒนคำสวัสดิ์	สื่อสารองค์กร
ผู้อำนวยการกองสุขศึกษาหรือผู้แทน	ประชาสัมพันธ์
นางนลินี มกรเสน	นายทะเบียน
นางจริยากร ดิษจินดา	สวัสดิการ
นายชัยสิทธิ์ ลูกรักษ์	ส่งเสริมรายได้
นางนภาพร ม่วงสกุล	เหรียญกษาปณ์
นางจรรุณี ชัยชาญชีพ	บรรณาธิการ
รศ.สุพัฒน์ อีระเวชเจริญชัย	กรรมการกลาง
รศ.ดร.สุรีย์ จันทรมโนลี	กรรมการกลาง
ผศ.ดร.จันทร์วิภา ดิลกสัมพันธ์	กรรมการกลาง
นางสาวสมบุญ ขอสกุล	กรรมการกลาง

ปีใหม่ 2566

ปีเถาะ ปีทอง

“ขอทุกวันวันดีสิริสอง
หัวใจท่านคือแสงทองส่องวิถี
ขอความสุขคือทรัพย์ของชีวิ
ขอปีเถาะปีดีเป็นปีทอง
พร้อมอายุวรรณะสุขะพละ
ขอคุณพระตรัยรัตน์ปกปกป้อง
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ชีวิตท่านช่วยคุ้มครอง
ทุกพรพร่องชีวิตท่านทุกวันเทอญ”

สาเล่ เกี่ยวการค้า

ผู้ประพันธ์

บทบรรณาธิการ

สถานการณ์โรคโควิด-19 เมื่อมาถึงวันนี้ ประเทศไทยผ่านการทดสอบพร้อมทั้งรับคำชื่นชมจากทั่วโลก ต่อระบบสาธารณสุขที่เข้มแข็ง เศรษฐกิจไทยเริ่มฟื้นตัว โครงการคนละครึ่งติดตราตรึงใจคนไทย นักท่องเที่ยวพาเหรดมาดื่มด่ำธรรมชาติบริสุทธิ์ถึงดงของบ้านเรา รอยยิ้มจากแผ่นดินจีนที่เริ่มจะผ่อนคลายนโยบายโควิดเป็นศูนย์ นอกจากนี้ ประเทศไทยเจ้าภาพจัดการประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก หรือ APEC 2022 ภายใต้คำขวัญ "Open. Connect. Balance." ระหว่าง 18-19 พฤศจิกายน 2565 ซึ่งได้นำศิลปะ ศิลปิน วัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะอาหารไทย ซึ่งเป็น soft power ที่มีเอกลักษณ์แสดงให้เห็นชาวต่างชาติประทับใจในทุกมิติและสำเร็จลงด้วยความภาคภูมิใจ

ช่วงท้ายปีได้มีความสุขกับการชมการแข่งขันฟุตบอลโลก 2022 มหกรรมกีฬาที่มีผู้สนใจทั่วโลก ครั้งนี้จัดขึ้นที่ประเทศกาตาร์ มีความสนุกสนานตื่นเต้นทุกนัด และขอแสดงความยินดีกับแฟนฟุตบอลแชมป์เวิลด์คัพประเทศอาร์เจนตินาในครั้งนี้ด้วยครับ

วารสารสมาคมวิชาชีพสุขภาพฉบับส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่นี้ มีบทความวิชาการ บทความวิจัย และผลงานเด่นที่น่าสนใจเช่นเคย เรียกว่าจัดเต็ม "คาราเบล" ตามภาษาศัพท์สมัยนะครับ ทั้งนี้ต้องขอขอบคุณสมาชิกทุกท่านที่ส่งบทความ/ข่าวสารมาเผยแพร่ และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ได้ให้ความเอื้อเฟื้อในการพิจารณาบทความอย่างดียิ่ง

สมาชิกสามารถดาวน์โหลดต้นฉบับ และใช้ประโยชน์จาก "ชั้นหนังสือ ครอบรู้ ทันสมัย น่าอ่าน" ได้ตลอดเวลาที่ <http://hepa.or.th/journal.php>

หวังว่าสมาชิกทุกท่านจะมีสุขภาพแข็งแรง และมีโชคดีตลอดปีใหม่ 2566 นะครับ

(รศ.ดร.วิชัยเมือง แก้วดำเกิง)

บรรณาธิการ

สาร จาก นายกสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา

เรียนท่านสมาชิกสมาคมวิชาชีพสุขศึกษาและท่านผู้อ่านวารสารทุกท่าน

วารสารสมาคมวิชาชีพสุขศึกษาฉบับนี้เป็นฉบับที่สองของปี 2565 สมาคมฯ ได้ทำวารสารฯ มาเป็นปีที่ 37 แล้ว ซึ่งที่ผ่านมาได้จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มและต่อมาก็ได้เปลี่ยนเป็นวารสารออนไลน์ตามกาลสมัยและตามสภาพการเงินของสมาคมฯ

ฉบับนี้ เป็นวารสารฯ ประจำเดือนกรกฎาคมถึงธันวาคม 2565 มีความหลากหลายในเนื้อหาทั้งทางด้านการวิจัย บทความทางวิชาการ ข่าวประชาสัมพันธ์ ข้อมูลที่สำคัญ ๆ สำหรับสมาชิก สมาคมฯ ใคร่ขอขอบคุณเจ้าของบทความทุกท่าน และหวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือในโอกาสต่อ ๆ ไป

ในโอกาสส่งท้ายปีเก่า 2565 และต้อนรับปีใหม่ 2566 ผมในนามของคณะกรรมการบริหารสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา ใคร่ขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลกที่ท่านนับถือ ได้ปกป้องรักษา ปกป้องคุ้มครองให้ท่านและครอบครัว จงประสบแต่ความสุข ความเจริญ ความร่มเย็น ความมั่งคั่ง และที่สำคัญที่สุดคือ ความมีสุขภาพที่ดีอันเป็นยอดปรารถนาของทุกคน

ด้วยความปรารถนาดี

(ศ.ดร.สมจิตต์ สุพรรณทัศน์)

นายกสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทบรรณาธิการ	3
สารจากนายกสมาคมวิชาชีพสุขภาพ	5
มุมมองงานสุขภาพ: อดีต ปัจจุบัน อนาคต	8
“รู้” กับ “ไม่รู้” ทางแยกและจุดเปลี่ยน	12
การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามยุคไทยแลนด์ 4.0	18
ผลของการสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรค ของกลุ่มเสี่ยงโรค เขตสุขภาพที่ 3	26
ผลของการพัฒนาทักษะความรู้ด้านสุขภาพ ความเชื่อ และพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มแรงงานข้ามชาติ บ้านเวียงหวาย หมู่ 9 ตำบลม่อนปิน อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่	40
ผลของโปรแกรมสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคไข้เลือดออก สำหรับกลุ่มจิตอาสา ตำบลเวียง อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่	59
ความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่	77
ประสิทธิผลของการใช้กระบวนการกลุ่มในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อการป้องกันโรคหลอดเลือดสมองของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน และอาสาสมัครประจำครอบครัว จังหวัดนครนายก	92
การดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่	108
ผลงานการพัฒนาระบบงาน CQI/ Clinical CQI “กระบวนการลดการแพร่ระบาด การติดเชื้อโควิด-19 ในชุมชน โดยการปรับเปลี่ยนความเชื่อด้านสุขภาพ ของคนในชุมชน เพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานราชการต่างๆ”	121
โครงการนำร่องหมู่บ้านจัดการตนเองด้านสุขภาพเพื่อป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ชุมชนหมู่ 1-5 ตำบลบางกระสอ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี	125

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1 เรื่องราว 1 ประสบการณ์แห่งชีวิต	
เรื่องที่หนึ่ง “ปรับพฤติกรรมทานข้าวเหนียว หุ่นเปรี้ยวกระชับกลับมา”	132
เรื่องที่สอง “นวัตกรรม ลานหินนวดฝ่าเท้า”	133
สรรหามาฝาก: รายงานความสุขโลก ปี 2565, ภาวะสังคมไทย ไตรมาส 3/2565,	135
รายงานพฤติกรรมด้านสุขภาพของประชากรไทย 2564, หนังสืออ่าน	
สะพายกล้องท่องทั่วไทย สุขใจได้ท่องเที่ยว ตอน "จากชะอำมาบ้านกรูด.."	145
และ "กินข้าวแบบวิถีป่า ไหว้พระยุคหิน.."	
แฉดวงสุขศึกษา	152
ข่าวประชาสัมพันธ์: การขอรับทุนสนับสนุนการวิจัยและการประชุมวิชาการ	169
จากสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา	
ใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา	177
คำแนะนำการเตรียมต้นฉบับสำหรับการส่งเผยแพร่	178

การดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

วิลาวัลย์ ตั้งสัตยาธิฐาน*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการจัดการและสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบผลของการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา ก่อนและหลังร่วมกระบวนการ ฯ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) รวบรวมข้อมูลปริมาณและคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามและ แบบบันทึกการสังเกต ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยภายในกลุ่ม

ผลการศึกษาพบว่า ก่อนเข้าร่วมกระบวนการจัดการและสนับสนุนการพัฒนามาตรฐาน ฯ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีผลการประเมินตัวเองอยู่ในระดับพื้นฐานร้อยละ 66.67 และอยู่ในระดับพัฒนาร้อยละ 33.33 ภายหลังร่วมกระบวนการจัดการและสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษาที่ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การเยี่ยมเสริมพลัง การนิเทศงาน และการนำเสนอผลการดำเนินงาน มีผลการประเมินมาตรฐานสุขศึกษาอยู่ในระดับพัฒนา ร้อยละ 80.00 และระดับคุณภาพ ร้อยละ 20.00 ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องนำเอากระบวนการจัดการและการสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษามาเป็นส่วนช่วยพัฒนามาตรฐานด้านสุขศึกษาของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

คำสำคัญ: มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา, กระบวนการจัดการและการสนับสนุนการพัฒนา

* นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กลุ่มงานสุขศึกษา โรงพยาบาลฝาง

Implementation of health service system standards in health education of Tambon Health Promoting Hospital, Fang District, Chiang Mai Province

Wilawan Tangsattayatithan*

Abstract

This research aims to study the management process and support for the development of health service standards in health education and to compare the results of the implementation of the health service system standards in health education. Before and after joining the process in a sub-district health promoting hospital, Fang District, Chiang Mai Province as action research. Gather quantitative and qualitative data. A questionnaire and an were used to analyze the data. The percentage, mean, standard deviation statistics and paired sample t-test were used. The results of the study showed that before participating in the management process and supporting the development of standards, The sub-district health promotion hospitals had self-assessment at 33.33 percent of the development level and 66.67 percent at the basic level. After joining the management process and supporting the development of health service standards in health education that consists of developing personnel potential Empowerment visits, job supervision and performance presentations have assessment results for health education standards. They are at the quality and development level of 20.00 and 80.00 respectively. The results of this study highlight the need to implement a management process and supporting the development of health service standards in health education to help develop the health education standards of Tambon Health Promoting Hospital.

Key word: Standards of health service systems in health education, Management process and support for development.

*Public Health Academic Professional Health Education Division, Fang Hospital

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช 2560 บัญญัติหน้าที่ของรัฐไว้ในมาตรา 55 ว่ารัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง เสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค โดยกองสุศึกษาได้พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาคุณภาพงานสุศึกษาของสถานพยาบาลที่เชื่อมโยงไปถึงชุมชน เป็นข้อกำหนดระบบคุณภาพที่จำเป็นสำหรับการทำงานสุศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ เพื่อให้การดำเนินงานสุศึกษาในสถานพยาบาลมีการบริหารจัดการที่ดี มีการจัดกระบวนการสุศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมในเรื่องปัจจัยนำเข้า ทรัพยากร และสิ่งสนับสนุน กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูล ความรู้ด้านสุขภาพที่ถูกต้องและการฝึกทักษะที่จำเป็น เพียงพอต่อการพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพ และพฤติกรรมสุขภาพ สามารถจัดการสุขภาพตนเอง ครอบครัวและชุมชนได้ นำไปสู่การมีภาวะสุขภาพที่ดีของประชาชน (กองสุศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, 2564)

ความสำคัญของมาตรฐานงานสุศึกษาดังที่กล่าวมา การนำมาตรฐานงานสุศึกษาไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมสอดคล้องกับระบบบริการ และบริบทของการให้บริการที่มีการปรับเปลี่ยนเป็นระยะ ๆ จึงจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ดังนั้น การประเมินกระบวนการพัฒนางานสุศึกษาตามมาตรฐานงานสุศึกษา จึงเน้นการประเมินกระบวนการดำเนินงาน (การนำไปใช้) ตามมาตรฐานงานสุศึกษาของสถานบริการสาธารณสุขและเป็นการประเมินประสิทธิภาพการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานงานสุศึกษา เพื่อได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงมาตรฐานงานสุศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับระบบบริการ ระบบสังคม ชุมชนมากยิ่งขึ้น โดยนำค่าคะแนน (ร้อยละ) ที่ได้เทียบกับช่วงคะแนน จัดระดับของโรงพยาบาลเป็น 3 ระดับ คือ ระดับพื้นฐาน คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60, ระดับพัฒนา คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 60-85 และระดับคุณภาพ คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไป

ผลการประเมินตัวเองของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษา ครั้งที่ 1 ของปีงบประมาณ 2565 พบว่า อยู่ในพื้นฐาน ร้อยละ 66.67 และระดับพัฒนา ร้อยละ 33.33 ซึ่งต่างจากผลการประเมินในปีงบประมาณ 2561 ที่มีผลการประเมินในระดับคุณภาพร้อยละ 80.00 ระดับพัฒนาร้อยละ 20.00 พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบงาน ทั้งในระดับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และในระดับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ส่งผลให้นโยบายของงานสุศึกษาในระดับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไม่ชัดเจน ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน

ผู้วิจัยสนใจศึกษากระบวนการจัดการและสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษา รวมทั้งผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุศึกษา ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการจัดการและการสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ และเพื่อเปรียบเทียบผลของการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ก่อนและหลังร่วมกระบวนการจัดการ ฯ

รูปแบบการวิจัย

การศึกษานี้ใช้รูปแบบการวิจัย เชิงปฏิบัติการ (Action Research) เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัย ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ของอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 15 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างศึกษาจากประชากรทั้งหมด ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ของอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 15 แห่ง โดยเลือกผู้แทนหน่วยงานเป็นผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive selection) มีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้ (1) เป็นผู้รับผิดชอบงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพหลักของหน่วยงาน และ (2) ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่ปฏิบัติงานอยู่มาแล้วอย่างน้อย 6 เดือน

เครื่องมือและการพัฒนาคุณภาพ

เครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) แบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 รายละเอียดผู้ให้ข้อมูล ส่วนที่ 2 บริบทของหน่วยงาน ส่วนที่ 3 ข้อมูลผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ ส่วนที่ 4 ข้อมูลปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนางานสุขภาพตามมาตรฐานงาน และส่วนที่ 5 ความคิดเห็นต่อกระบวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

2) แบบบันทึกการสังเกต แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง บริบทพื้นที่ และช่วงเวลาที่ยกขึ้น ส่วนที่ 2 รายการบันทึกการสังเกต/รายการตรวจสอบ (เฉพาะความจริงที่พบเห็น) ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้สังเกต/ผู้วิจัย

โดยผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการศึกษาทบทวนงานวิจัยและจัดทำร่าง นำร่างแบบสอบถามไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความตรง (validity) เชิงโครงสร้างและเนื้อหาของข้อคำถาม รวมทั้งการใช้ภาษา จำนวน 3 ท่าน การวิจัยในครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ครั้ง โดยใช้แบบสอบถามชุดเดียวกันทั้งก่อนและหลังการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยภายในกลุ่ม ใช้สถิติ paired sample t-test และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การศึกษานี้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลฝาง ให้การรับรองวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากล เอกสารรับรองหมายเลข COA NO. 05/2565

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพหลักของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 15 แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 86.67 อายุเฉลี่ย 34.6 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 80 รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 1.1 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามคุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูล (n=15)

คุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
น้อยกว่า 25 ปี	1	6.67
25 – 35 ปี	8	53.33
36 - 46 ปี	5	33.33
มากกว่า 46 ปี	1	6.67
อายุต่ำสุด 23 ปี, อายุสูงสุด 56 ปี, อายุเฉลี่ย 34.60 ปี, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.78		
เพศ		
ชาย	2	13.33
หญิง	13	86.67
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี		
สาธารณสุขศาสตร์	13	86.67
พยาบาลศาสตร์	2	13.33
ระยะเวลารับผิดชอบงานสุขภาพ		
น้อยกว่า 1 ปี	1	6.67
1 – 5 ปี	9	60.00
มากกว่า 5 ปี	5	33.33
ระยะเวลาปฏิบัติงานใน รพ.สต.		
1 – 5 ปี	5	33.33
6 – 10 ปี	5	33.33
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	5	33.34

2. ผลของการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ

การศึกษาผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ของอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 15 แห่ง พบว่า การประเมินตนเองในช่วงแรก รพ.สต. ทั้งหมดยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ช่วงเวลาของการดำเนินงานสุขภาพ กระบวนการสุขภาพทั้งในกลุ่มป่วย และไม่ป่วย การสรุปผลการดำเนินงาน การจัดทำ และนำเสนอผลลัพธ์การดำเนินงานสุขภาพ โดยพบว่า ไม่มี รพ.สต.แห่งใดที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ โดย รพ.สต.ที่ผ่านเกณฑ์ในระดับพัฒนา มีจำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 ผ่านเกณฑ์ในระดับพื้นฐาน จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 66.67 และพบว่า เกณฑ์ที่ รพ.สต.ปฏิบัติได้ดี ได้แก่ เกณฑ์ที่ 1 เรื่องการบริหารจัดการคิดเป็นร้อยละ 66.67 เกณฑ์ที่ปฏิบัติได้น้อยที่สุด ได้แก่ เกณฑ์ที่ 4 ผลลัพธ์การดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 6.67 นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่ทำให้การพัฒนางานสุขภาพตามมาตรฐานประสบผลสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับ ผู้รับผิดชอบงาน ผู้บริหาร และนโยบายที่ชัดเจนในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ รายละเอียดดังตารางที่ 2.1 และ ตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลบริบทหน่วยงานและผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ

ชื่อหน่วยงาน	บริบทของหน่วยงาน (ส่วนที่ 2)					ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานงานสุขภาพ (ส่วนที่ 3)					ความคิดเห็นต่อ ปัจจัยสำคัญ (ส่วนที่ 4)	ประเด็นการสังเกต จากแบบบันทึกของผู้วิจัย
	จำนวนบุคลากร (คน)	จำนวนการอบรม (ครั้ง)	ระยะเวลาประเมิน	การดำเนินงาน (ครั้ง)	การเขียนเสริมพลัง (ครั้ง)	การบริหารจัดการ (ร้อยละ)	กระบวนการในกลุ่มไม่ป่วย (ร้อยละ)	กระบวนการในกลุ่มป่วย (ร้อยละ)	ผลลัพธ์การดำเนินงาน (ร้อยละ)	ผลรวมคะแนน (ร้อยละ)		
1. รพ.สต.สันทรายคองน้อย	6	1	✓	1	1	2.17	17.39	13.04	6.52	39.12	เห็นด้วย ทั้ง 10 ข้อ	-ทราบแนวทางแต่ไม่ได้ดำเนินการเพราะ ไม่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานต้นสังกัด
2. รพ.สต.บ้านม่อนปิ่น	11	1	✓	1	1	4.34	8.69	13.04	6.52	32.59	เห็นด้วย ทั้ง 10 ข้อ	-ผู้รับผิดชอบงานย้ายสถานที่ปฏิบัติงาน -ไม่มีนักวิชาการสาธารณสุขใน รพ.สต.
3. รพ.สต.บ้านท่าหาด	9	1	✓	0	1	4.34	17.39	13.04	8.69	43.46	เห็นด้วย 7ข้อ ไม่แน่ใจ 3 ข้อ	-ผู้รับผิดชอบงานยังไม่เคยอบรมพัฒนา ศักยภาพด้านมาตรฐานงานสุขภาพ.
4. รพ.สต.บ้านแม่งอนกลาง	4	0	✗	0	1	4.34	15.21	17.39	8.69	45.63	เห็นด้วย ทั้ง 10 ข้อ	-เปลี่ยนผู้รับผิดชอบงาน นโยบายจาก ต้นสังกัดไม่ชัดเจน
5. รพ.สต.บ้านแม่ข้า	14	0	✓	1	1	2.17	28.26	28.26	15.21	73.90	เห็นด้วย ทั้ง 10 ข้อ	-มีการประเมินตัวเองในโปรแกรม Health Gate แต่ไม่ได้ดำเนินการต่อ
6. รพ.สต.บ้านห้วยจุนอก	8	0	✓	1	1	2.17	19.56	21.73	6.52	49.98	เห็นด้วย ทั้ง 10 ข้อ	-ไม่มีผู้รับผิดชอบงานสุขภาพโดยตรง -ไม่มีนักวิชาการสาธารณสุข ใน รพ.สต.
7. รพ.สต.บ้านยาง	9	1	✓	1	1	2.17	17.39	23.91	6.52	49.99	เห็นด้วย 7ข้อ ไม่แน่ใจ 3 ข้อ	-น้องใหม่เพิ่งมาทำงาน ยังไม่เคยอบรม พัฒนาศักยภาพด้านมาตรฐานงานสุขภาพ
8. รพ.สต.บ้านหนองยาว	7	1	✓	1	1	4.34	28.26	23.91	13.04	69.55	เห็นด้วย 3ข้อ ไม่แน่ใจ 7 ข้อ	-มีการดำเนินงานแล้ว แต่ยังขาดการ วิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลบริบทหน่วยงานและผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ (ต่อ)

ชื่อหน่วยงาน	บริบทของหน่วยงาน (ส่วนที่ 2)					ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ (ส่วนที่ 3)					ความคิดเห็น ต่อปัจจัยสำคัญ (ส่วนที่ 4)	ประเด็นการสังเกต จากแบบบันทึกของผู้วิจัย
	จำนวนบุคลากร (คน)	จำนวนการอบรม (ครั้ง)	ระยะเวลาประเมิน	การดำเนินงาน (ครั้ง)	การเชื่อมต่อเสริมพลัง (ครั้ง)	การบริหารจัดการ (ร้อยละ)	กระบวนการในกลุ่มผู้ป่วย (ร้อยละ)	กระบวนการในกลุ่มผู้ป่วย (ร้อยละ)	ผลลัพธ์การดำเนินงาน (ร้อยละ)	ผลรวมคะแนน (ร้อยละ)		
9. รพ.สต.บ้านห้วยไคร้	10	3	✓	1	1	4.34	23.91	19.56	8.69	56.50	เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างละ 1 ข้อ และไม่แน่ใจ 8 ข้อ	มีการประเมินตัวเองในโปรแกรม Health Gate แต่ไม่ได้ดำเนินงานต่อ
10. รพ.สต.บ้านสองแคว	8	0	✓	1	1	4.34	26.08	34.78	10.87	76.07	เห็นด้วย 1 ข้อ และไม่แน่ใจ 3 ข้อ	ทราบแนวทางแต่ไม่ได้ดำเนินงานประเมิน HL HB หมู่บ้าน
11. รพ.สต.บ้านหนองฮ้าง	9	1	✓	1	1	4.34	17.39	23.91	15.21	61.15	เห็นด้วยทั้ง 10 ข้อ	ทราบแนวทางแต่ไม่ได้ดำเนินงานประเมิน HL HB หมู่บ้าน
12. รพ.สต.บ้านสันป่าแดง	3	0	✓	1	1	4.34	26.08	26.08	10.87	67.37	ไม่แน่ใจ 2 ข้อ เห็นด้วย 8 ข้อ	ยังไม่ได้ดำเนินการติดสถานการณ์โควิด 19
13. รพ.สต.บ้านแม่สุ่น	10	1	✓	1	1	4.34	28.26	13.04	6.52	52.16	ไม่แน่ใจ 3 ข้อ เห็นด้วย 7 ข้อ	ยังไม่ได้ดำเนินการติดสถานการณ์โควิด 19
14. รพ.สต.บ้านม่วงชุม	10	1	✗	0	1	4.34	15.21	17.39	8.69	45.63	ไม่เห็นด้วย 2 ข้อ ไม่แน่ใจ 1 ข้อ	ไม่ชัดเจนเรื่องการปฏิบัติงานตามแนวทางของงานสุขภาพ
15. รพ.สต.อ่างช้าง	6	1	✗	1	0	4.34	19.56	19.56	8.69	52.15	ไม่แน่ใจ 3 ข้อ เห็นด้วย 7 ข้อ	ระยะเวลาในการดำเนินงานมีน้อยทำไม่ทัน

หมายเหตุ เกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับพื้นฐาน < ร้อยละ 60, ระดับพัฒนา ร้อยละ 60 – 85, ระดับคุณภาพ > ร้อยละ 85

ตารางที่ 2.2 ปัจจัยที่ทำให้การพัฒนางานสุขภาพตามมาตรฐาน ประสบผลสำเร็จ 5 ลำดับแรก
ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง (n=15)

ปัจจัยที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ	ผู้ให้ข้อมูล	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ต้องมีผู้รับผิดชอบงานโดยตรง และได้รับการอบรม เพื่อเพิ่มศักยภาพ และมีความเข้าใจในการปฏิบัติงาน	15	100
2. ผู้บริหารต้องมีทัศนคติที่ดี เห็นความสำคัญของงานสุขภาพ และพร้อมให้การสนับสนุนการดำเนินงาน	14	93.33
3. มีคณะทำงานทั้งในสถานบริการสาธารณสุข และ เครือข่ายการดำเนินงานที่เข้มแข็ง (โรงพยาบาลแม่ข่าย)	14	93.33
4. มีนโยบายการดำเนินงานสุขภาพที่ชัดเจน ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	13	86.67
5. ต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน ตลอดจนแกนนำทุกเครือข่ายในชุมชน	13	86.67

3. ความคิดเห็นต่อกระบวนการจัดการและสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ

3.1 วิธีการดำเนินงาน

ภายหลังรับทราบผลการประเมินตัวเองตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล คณะทำงานด้านการพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพของคปสอ.ผาง จึงได้จัดให้มีการดำเนินการ “กระบวนการจัดการและสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ” โดยเริ่มจากการจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้รับผิดชอบงานสุขภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และคณะกรรมการสุขภาพของโรงพยาบาลผาง การนิเทศงานโดยเน้นเรื่องของการดำเนินงาน และแนวทางที่ต้องปฏิบัติ การเยี่ยมเสริมพลังเพื่อให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการเสริมพลังให้กับเครือข่ายในชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินตัวเองตามมาตรฐาน พร้อมวิเคราะห์สรุปเป็นผลลัพธ์การดำเนินงาน และนำเสนอสรุปผลการประเมินตัวเองรอบที่ 2 ในการประชุมคณะกรรมการสุขภาพ โดยผู้รับผิดชอบงานมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการและสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ ในกิจกรรมการเยี่ยมเสริมพลังระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, $S.D = 0.50$) รองลงมาเป็นกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพ ($\bar{x} = 4.33$, $S.D = 0.61$) กิจกรรมสรุปผลการดำเนินงาน ($\bar{x} = 4.00$, $S.D = 0.75$) และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ กิจกรรมนิเทศงาน ($\bar{x} = 3.47$, $S.D = 0.74$)

3.2 ผลการดำเนินงาน

จากแนวทางการดำเนินงานของกองสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กำหนดให้สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับมีการประเมินตัวเอง 2 ครั้ง ครั้งแรกประเมินเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุ หรือข้อจำกัดในการดำเนินงาน เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไข ครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นการประเมินผ่านเว็บไซต์ ของศูนย์สนับสนุนบริการสุขภาพเขต 1 รายละเอียดดังตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 ผลการประเมินมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษาของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอดงบัง ก่อนและหลังร่วมกระบวนการ ฯ (n =15)

ชื่อหน่วยงาน	ก่อนร่วมกระบวนการจัดการ และสนับสนุนการพัฒนา ฯ			หลังร่วมกระบวนการจัดการ และสนับสนุนการพัฒนา ฯ		
	คะแนน	ร้อยละ	ระดับ	คะแนน	ร้อยละ	ระดับ
1. รพ.สต.สันทรายคองน้อย	9	39.12	พื้นฐาน	18.5	80.43	พัฒนา
2. รพ.สต.บ้านม่อนปิ่น	7.5	32.59	พื้นฐาน	18	78.26	พัฒนา
3. รพ.สต.บ้านท่าหัด	10	43.46	พื้นฐาน	19	82.60	พัฒนา
4. รพ.สต.บ้านแม่อนกลาง	10.5	45.63	พื้นฐาน	19.5	84.18	พัฒนา
5. รพ.สต.บ้านแม่ข่า	17	73.90	พัฒนา	20.5	89.13	คุณภาพ
6. รพ.สต.บ้านห้วยงู	11.5	49.98	พื้นฐาน	16.5	71.13	พัฒนา
7. รพ.สต.บ้านยาง	11.5	49.99	พื้นฐาน	17	73.91	พัฒนา
8. รพ.สต.บ้านหนองยาว	16	69.55	พัฒนา	21	91.30	คุณภาพ
9. รพ.สต.บ้านห้วยไคร้	13	56.50	พื้นฐาน	18.5	80.43	พัฒนา
10. รพ.สต.บ้านสองแคว	17.5	76.07	พัฒนา	19	82.60	พัฒนา
11. รพ.สต.บ้านหนองฮ้าง	14	61.15	พัฒนา	20	86.95	คุณภาพ
12. รพ.สต.บ้านสันป่าแดง	15.5	67.37	พัฒนา	18.5	80.43	พัฒนา
13. รพ.สต.บ้านแม่สุ่น	12	52.16	พื้นฐาน	18	78.26	พัฒนา
14. รพ.สต.บ้านม่วงชุม	10.5	45.63	พื้นฐาน	18.5	80.43	พัฒนา
15. รพ.สต.อ่างช้าง	12	52.15	พื้นฐาน	19	82.60	พัฒนา

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในเขตอำเภอดงบัง หลังเข้าร่วมกระบวนการจัดการ และสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพศึกษา มีผลการประเมินครั้งที่ 2 ดีกว่าครั้งแรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ $p < 0.05$ รายละเอียดดังตาราง 3.2

ตารางที่ 3.2 เปรียบเทียบคะแนนประเมินมาตรฐานงานสุขศึกษาของหน่วยงาน ก่อนและหลังร่วม

กระบวนการจัดการและสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา (n=15)

มาตรฐานงานสุขศึกษา	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	p
ก่อนร่วมกระบวนการ ฯ	12.03	3.74	-7.346	.000*
หลังร่วมกระบวนการ ฯ	18.76	1.19		

*p < 0.05

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่า งานสุขศึกษาเป็นงานที่มุ่งเน้นการสร้างเสริมความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสมของประชาชน ผู้รับผิดชอบงานสุขศึกษาควรได้รับการอบรม/ประชุมเกี่ยวกับการงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ เพื่อให้มีความรู้และเข้าใจงาน แต่จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบงานสุขศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยได้อบรมเพิ่มพูนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ และจากการสังเกต รพ.สต.ที่มีผลการประเมินมาตรฐานสุขศึกษาเป็นระดับคุณภาพในการประเมินครั้งที่ 2 พบว่า ผู้รับผิดชอบงานสุขศึกษา มีตำแหน่งเป็นนักวิชาการสาธารณสุขที่รับผิดชอบงานสุขศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานเกิน 5 ปีขึ้นไป ในปีนี้ได้เข้าร่วมในกระบวนการจัดการและสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษาในทุกกิจกรรม ทำให้เกิดความต่อเนื่องและมองภาพงานได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ปัจจัยที่ทำให้การพัฒนางานสุขศึกษาตามมาตรฐานงานประสบความสำเร็จและได้รับการรับรอง เรียงตามอันดับ 5 แรก ได้แก่ ร้อยละ 100 ต้องมีผู้รับผิดชอบงานสุขศึกษาโดยตรง ผู้บริหารให้การสนับสนุน มีนโยบายที่ชัดเจน เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีส่วนร่วม และการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย

สอดคล้องกับการศึกษาของ มณีรัตน์ ธีระวิวัฒน์, นิรัตน์ อิมามี และสุตาพร ดำรงวานิช (2554) ศึกษาเรื่องความรู้ ทักษะ และความพึงพอใจในการดำเนินงานงานสุขศึกษาตามมาตรฐานงานสุขศึกษาของบุคลากรในสถานบริการสุขภาพ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่าปัจจัยที่ทำให้การพัฒนางานสุขศึกษาตามมาตรฐานงานประสบความสำเร็จและได้รับการรับรอง เรียงตามอันดับ 5 แรกได้แก่ ร้อยละ 40 ระบุในประเด็นตรงกันว่าผู้รับผิดชอบงานสุขศึกษาโดยตรง รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารให้การสนับสนุนการมีนโยบายที่ชัดเจน เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีส่วนร่วมและการมีส่วนร่วมของชุมชน ร้อยละ 18.6, 13.3, 12.9, และ 5.6 ตามลำดับ ปัญหาอุปสรรคที่พบในการดำเนินงานสุขศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ ความชำนาญ ไม่มีความเข้าใจเรื่อง การประเมินผลด้านพฤติกรรม

นอกจากนี้พิศมัย สุขอมรรตน์ และรุ่งกาญจน์ รณหงษา (2562). ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษาสำหรับโรงพยาบาลทุกระดับ โดยผลการศึกษา พบว่ามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขศึกษา สำหรับโรงพยาบาลทุกระดับ ประกอบด้วย 3 หมวด คือ (1) หมวดการบริหารจัดการ (2) หมวดกระบวนการงานสุขศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานสำหรับกลุ่มไม่ป่วยและกลุ่มป่วยในโรงพยาบาลที่ต่อเนื่องไปในชุมชนเพื่อการดูแลและจัดการด้านสุขภาพ และ(3) หมวดผลลัพธ์ ประกอบด้วย ผลลัพธ์ด้านพฤติกรรม

สุขภาพที่พึงประสงค์ นวัตกรรม และยังพบว่าโดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยและส่วนมากมีความพึงพอใจต่อเกณฑ์มาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพในระดับมากที่สุด ($X = 4.73$) ทั้งนี้การศึกษาของพวงผกา สุริวรรณ และปิยบุตร เฉลิมวงศ์ (2554) ยังพบว่าการพัฒนาสุขภาพตามมาตรฐานงานสุขภาพ ส่วนใหญ่ดำเนินการตามคู่มือหรือแนวทางการดำเนินงานมาตรฐานงานสุขภาพของกองสุขภาพกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อเอกสาร/คู่มือแนวทางการพัฒนาสุขภาพตามมาตรฐานงานสุขภาพ ความพึงพอใจต่อการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพตามมาตรฐานงานสุขภาพ และความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพของหน่วยงาน โดยมีข้อเสนอแนะคือกองสุขภาพหรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ควรมีการอบรมเรื่องการดำเนินงานสุขภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานอย่างต่อเนื่องทุกปี และ ควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาคู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐานงานสุขภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับระบบบริการสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไปและเป็นไปตามบริบทของพื้นที่ ที่หน่วยงานรับผิดชอบ

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการและการสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเยี่ยมเสริมพลังมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, $S.D = 0.50$) เช่นเดียวกับงานวิจัยของวันวิสาข์ อรพันธ์ (2562) ผู้รับการเยี่ยมประเมินมีความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$, $S.D = 0.48$) พบว่าในการลงเยี่ยมประเมินผู้รับการเยี่ยมประเมินส่วนใหญ่พึงพอใจกับบรรยากาศการเยี่ยมประเมิน ที่เป็นกันเอง เป็นการให้ข้อเสนอแนะ มากกว่าการตรวจสอบ ดังนั้น จึงควรยึดรูปแบบการเยี่ยมประเมินที่เป็นลักษณะการเสริมพลังมากกว่าการตรวจสอบ รายการ ให้โอกาสในการปรับปรุงผลงานเพราะการดำเนินงานควรเน้นให้พื้นที่เกิดการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากความเข้าใจในงานที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถาม และจากการสังเกตของผู้วิจัย สรุปเป็นข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีนโยบายการดำเนินงานของระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพที่ชัดเจน กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบงานสุขภาพในแต่ละ รพ.สต. และควรให้งานสุขภาพเป็นตัวชี้วัดหนึ่งของการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาจกำหนดให้ผลการประเมินระดับการพัฒนาตามมาตรฐานมีผลต่อการพิจารณาความดีความชอบหรือเป็นคำตอบแทนพิเศษสำหรับผู้ปฏิบัติงาน
2. จัดทำแผนปฏิบัติการด้านสุขภาพให้ชัดเจน มีผู้รับผิดชอบงานจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เป็นผู้ประสานและติดตามงาน
3. บูรณาการงานสุขภาพให้เข้าไปสอดแทรกอยู่ในทุกงาน ของ รพ.สต. เช่น งาน NCDs งานอนามัยโรงเรียน เน้นเรื่องของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนในทุกกลุ่มอายุ

4. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ โดยกลุ่มงานสุขภาพของโรงพยาบาลเป็นผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรม ซึ่งควรมีการจัดทำทุก 6 เดือน ครั้งแรกเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน ครั้งที่ 2 เป็นการติดตามงาน สอบถามปัญหาที่เกิดขึ้น หาแนวทางแก้ไขร่วมกันในภาพรวมของ คปสอ.

5. กลุ่มงานสุขภาพเป็นผู้จัดทำแผนขอสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพในภาพรวม ควรมีการประชุมร่วมกันในระหว่างผู้รับผิดชอบงานของแต่ละ รพ.สต. ผู้รับผิดชอบงานสุขภาพของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และกลุ่มงานสุขภาพ โรงพยาบาลผู้ก่อนการทำ แผนงบประมาณในแต่ละปี เพื่อตกลงร่วมกันทำโครงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของอำเภอ ซึ่งแต่ละ รพ.สต. ดำเนินงานใน รพ.สต. ของตัวเอง ผลที่ตามมาอาจได้เป็นผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมเด่นของ รพ.สต. แต่ละแห่ง

เอกสารอ้างอิง

กองสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2564). แนวทางการพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพตามมาตรฐานระบบบริการสุขภาพ ด้านที่ 8 สุขศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี: บริษัท 25 มีเดีย จำกัด.

กองสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2563). แนวทางการพัฒนาคุณภาพงานสุขภาพและพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพในโรงพยาบาล. (พิมพ์ครั้งที่ 2) นนทบุรี: บริษัท 25 มีเดีย จำกัด

กองสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2562). มาตรฐานระบบบริการสุขภาพ ด้านสุขภาพสำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ฉบับปีพุทธศักราช 2562. (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี: บริษัท จันชนา จำกัด

ขวัญเมือง แก้วดำเกิง. (2561). ความรอบรู้ด้านสุขภาพ: เข้าถึง เข้าใจ และการนำไปใช้. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

พวงผกา สุริวรรณ และปิยบุตร เฉลิมวงศ์. (2554). การประเมินกระบวนการพัฒนางานสุขภาพตามมาตรฐานงานสุขภาพของบุคลากรในสถานบริการสาธารณสุขจังหวัดลำพูน. วารสารสาธารณสุขล้านนา, ฉบับเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม, 7(2), 198-210.

พิศมัย สุขอมรรัตน์ และรุ่งกาญจน์ รณหงษา. (2562). การพัฒนามาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ สำหรับโรงพยาบาลทุกระดับ. วารสารวิชาการ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, ฉบับเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม, 15(2), 13-23.

มณีนรัตน์ ธีระวิวัฒน์, นิรัตน์ อิมามี และสุตาพร ดำรงวานิช. (2554). ความรู้ ทักษะและความพึงพอใจในการดำเนินงานสุขภาพ ตามมาตรฐานงานสุขภาพของบุคลากรในสถานบริการสุขภาพสังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วารสารสุขภาพ, ฉบับเดือนกันยายน-ธันวาคม, 34(119), 50-67.

วันวิสาข์ อรพันธ์. (2562). การประเมินมาตรฐานระบบบริการสุขภาพด้านสุขภาพ ในสถานบริการสุขภาพภาครัฐ เขตสุขภาพที่ 10. สืบค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2565. จาก <https://do10.hss.moph.go.th : 8081/DO10 WEB/Computer.Act/งานวิจัย/...>

ข่าวประชาสัมพันธ์

○ การขอรับทุนสนับสนุนการวิจัยและการประชุมวิชาการ ของสมาคมวิชาชีพสุขภาพ

สามารถยื่นความจำนงขอรับทุนได้ดังนี้

ก. โครงการทุนสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนางานสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ

1. ชื่อโครงการ โครงการทุนสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนางานสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ
2. ผู้รับผิดชอบโครงการ ฝ่ายวิชาการและคณะกรรมการวิชาการสมาคมวิชาชีพสุขภาพ
3. หลักการและเหตุผล

สมาคมวิชาชีพสุขภาพมีภารกิจหนึ่งในการส่งเสริมวิชาการ จัดหาแหล่งประโยชน์เพื่อสนับสนุนงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพให้แก่สมาชิกของสมาคมเพื่อนำไปจัดกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและชุมชน การสนับสนุนทุนวิจัยให้แก่สมาชิกสมาคมฯที่เป็นอาจารย์ นักวิชาการ สาธารณสุขฯได้ทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่และเทคโนโลยีใหม่ๆ รวมทั้งได้พัฒนาศักยภาพตัวนักวิจัยให้มีแรงจูงใจที่จะดำเนินการวิจัยที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้ ถูกต้องตามหลักวิชาการเพื่อให้เกิดผลงานที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับสามารถนำไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการต่างๆได้ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพสุขภาพต่อไป

ด้วยเหตุนี้ ทางสมาคมฯ จึงเห็นสมควรให้ทุนสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนางานสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ

4. วัตถุประสงค์

- 4.1 เพื่อให้สมาชิกสมาคมฯได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้
- 4.2 สนับสนุนให้เกิดการวิจัยในประเด็นวิจัยสำคัญ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาสุขภาพได้ชัดเจนในระยะสั้น
- 4.3 เพื่อพัฒนาคุณภาพงานด้านสุขภาพอย่างเป็นวิชาการโดยใช้กระบวนการวิจัย
- 4.4 เพื่อสนับสนุนนักวิจัยให้มีแรงจูงใจที่จะดำเนินการวิจัยที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้

5. กรอบการวิจัย

5.1 มาตรการด้านการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพโดยใช้กระบวนการสุขภาพ มุ่งหวังให้เกิดแนวทางในการส่งเสริม ป้องกันควบคุมพฤติกรรมสุขภาพที่สัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพในกลุ่มเป้าหมายวัยต่างๆ ตามพื้นที่ต่างๆทั้งในชุมชน สถานศึกษาสถานพยาบาล สถานประกอบการ

5.2 การพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ โดยมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในยุคดิจิทัลสำหรับกลุ่มเป้าหมายวัยต่างๆ

5.3 การวิจัยระบบและนโยบายด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ ซึ่งมีผลกระทบและสามารถนำไปใช้ในการปรับเปลี่ยนนโยบาย หรือประกอบการตัดสินใจทั้งในชุมชน สถานศึกษาสถานพยาบาล สถานประกอบการ

5.4 เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานมาตรฐานงานสุขภาพในสถานพยาบาล และชุมชน มุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานและคุณภาพชีวิตของผู้รับบริการและชุมชน

6. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอโครงการ

6.1 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการที่ชัดเจนทั้งในเชิงคุณภาพ ปริมาณ และความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์ ภายในระยะเวลาอันสั้น (1 – 2 ปี) กรณีเป็นโครงการต่อเนื่อง

6.2 ความเป็นไปได้ของการดำเนินงานโครงการให้สำเร็จ (feasibility) ซึ่งจำเป็นต้องมีการระบุผู้ดำเนินงาน และผู้รับผิดชอบโครงการ รวมถึงหน่วยงานร่วมวิจัย (ถ้ามี) ที่ชัดเจน

6.3 หากโครงการวิจัยที่จะขอรับทุนจากสมาคมฯ ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากหน่วยงานให้ทุนอื่นๆ อยู่แล้ว ผู้วิจัยสามารถเสนอขอการสนับสนุนเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดการพัฒนางานวิจัยให้มีผลกระทบสูงขึ้นหรือเพื่อให้มีการเสริมสร้างการทำงานระหว่างหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ผู้วิจัยจะต้องระบุให้ชัดเจนว่านำทุนนี้ไปใช้ในขั้นตอนใด กิจกรรม กลุ่มเป้าหมายใด

7. ลักษณะทุน/ งบประมาณของโครงการ

7.1 ทุนสำหรับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย/ เจ้าหน้าที่ บุคลากรสุขภาพหรือผู้ปฏิบัติงานสุขภาพและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ จำนวน 2 ทุน/ ปี ทุนละ 15,000 บาท เป็นเงิน 30,000 บาท/ ปี

7.2 ทุนสำหรับนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาโทและเอก จำนวน 6 ทุน/ ปี ทุนละ 10,000 บาท เป็นเงิน 60,000 บาท/ ปี

8. คุณสมบัติของผู้ขอรับทุน

8.1 เป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพสุขภาพ อย่างน้อย 1 ปีขึ้นไป

8.2 สามารถปฏิบัติงานและควบคุมการวิจัยได้ตลอดระยะเวลารับทุน รวมทั้งสามารถดำเนินการวิจัยให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ

9. เงื่อนไขการยื่นเสนอโครงการวิจัย

9.1 กรณีเป็นผู้ขอทุนในข้อ 7.2 โครงร่างวิทยานิพนธ์จะต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาโครงร่างวิทยานิพนธ์ประจำหลักสูตรนั้นๆเรียบร้อยแล้วก่อนยื่นเสนอขอรับทุนจากสมาคมฯ

9.2 ผู้ได้รับทุนวิจัยจากสมาคมฯ ขอให้ตีพิมพ์คำขอบคุณสมาคมวิชาชีพสุขภาพในเอกสารวิชาการ/ เอกสารตีพิมพ์ผลงานวิจัยด้วย

10. กำหนดระยะเวลา

กิจกรรม	ระยะเวลาตามช่วงประจำปี
ประกาศเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย การส่งข้อเสนอการวิจัยผู้สนใจสามารถส่งข้อเสนอโครงการวิจัย โดยใช้แบบฟอร์มข้อเสนอโครงการ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์ม และคู่มือได้ที่ www.hepa.or.th	มกราคม – กุมภาพันธ์
กิจกรรม	ระยะเวลาตามช่วงประจำปี
ทำคำสั่งแต่งตั้ง/ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย	กุมภาพันธ์/ กุมภาพันธ์ – มีนาคม
ผู้ขอรับทุนที่ได้รับผลการพิจารณาผ่านปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	มีนาคม
ประกาศข้อเสนอโครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณา	เมษายน
ทำสัญญาข้อเสนอโครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณา	1 เมษายน – 15 กันยายน
ผู้วิจัยจะเบิกเงินได้ต่อเมื่อสมาคมฯ ได้รับใบตอบรับ การตีพิมพ์ผลงานวิจัยที่ยืนยันว่าผลงานวิจัยจะลงตีพิมพ์ ในวารสารวิชาการ หรือ (e- journal) ของสมาคมฯ	หลังจากส่งใบตอบรับให้สมาคมฯ

11. บุคคลและช่องทางในการติดต่อสอบถาม

รองศาสตราจารย์ ดร.สุปรียา ตันสกุล ID Line: 081-250-9584

E-mail: supreya.tun@mahidol.ac.th

12. สมาคมฯ ขอสงวนสิทธิ์ ไม่ส่งคืนข้อเสนอโครงการวิจัยของผู้ที่ไม่ได้รับทุน โดยจะดำเนินการทำลาย

ข้อเสนอโครงการวิจัยดังกล่าว หลังเสร็จสิ้นกระบวนการพิจารณาข้อเสนอโครงการ

13. การพิจารณาโครงการที่ได้รับทุนโดยคณะกรรมการวิชาการถือเป็นสิ้นสุด

(24/12/64)

**แบบฟอร์มเสนอขอรับทุนสนับสนุนการวิจัย
จากสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา**

1. ชื่อโครงการ - ภาษาไทย – ภาษาอังกฤษ (ถ้ามี)

2. ประเภทโครงการวิจัย (ระบุเพียง 1)

- () มาตรการด้านพัฒนางานสุขศึกษา
- () การพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ
- () การวิจัยระบบและนโยบายด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับงานสุขศึกษา
- () การดำเนินงานมาตรฐานงานสุขศึกษาในสถานพยาบาล

3. ผู้วิจัย/ คณะผู้วิจัย ระบุหัวหน้าโครงการและทีมวิจัย

*** ในส่วนของผู้ช่วยนักวิจัย ขอให้ระบุหน้าที่ความรับผิดชอบ ***

หัวหน้าโครงการ/ ทีมวิจัย

นักศึกษา/ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ชื่อ – สกุล เลขที่สมาชิกสมาคม

สถานที่ทำงาน/ สถาบันการศึกษา ช่องทางติดต่อที่สะดวก

(ค้นได้จากเว็บไซต์ www.hepa.or.th)

4. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

แสดงแนวความคิดพื้นฐานหรือปัญหาและอุปสรรคทางวิชาการที่มีความสำคัญหรือมีความจำเป็นที่จะต้องทำการวิจัยเรื่องนี้ (1 หน้ากระดาษ A 4)

5. วัตถุประสงค์ของโครงการ

แสดงวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยนี้อย่างชัดเจน และเรียงตามลำดับความสำคัญเป็นข้อๆ/ สมมุติฐานการวิจัย

6. แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้/กรอบแนวคิดการวิจัย (ไม่เกิน 3000 คำ)

7. วิธีวิจัย

ระบุวิธีที่จะใช้

7.1. ขั้นตอนและวิธีในการเก็บข้อมูล

7.2. ขั้นตอนและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

8. ขอบเขตของการวิจัย

ระบุขอบเขตของการวิจัยว่าครอบคลุมถึงอะไรบ้าง เช่น จำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัย เพศ กลุ่มอายุ เกณฑ์คัดเข้า และเกณฑ์คัดออก เป็นต้น (แสดงวิธีคำนวณกลุ่มตัวอย่าง)

9. ระยะเวลาทำการวิจัย

ระบุระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ หากเป็นโครงการต่อเนื่อง ให้ระบุปีที่เริ่มต้น และปีที่สิ้นสุดโครงการ (ระบุเดือนเป็นลำดับที่ เช่น เดือนที่ 1, 2, 3,..... จะทำอะไร)

10. แผนการดำเนินการวิจัยตลอดโครงการ (ให้ระบุขั้นตอนโดยละเอียด)

ระบุขั้นตอนและระยะเวลาของแผนการดำเนินงานโดยละเอียด รวมทั้งแผนภูมิแสดงระยะเวลาในการดำเนินงาน (Phasing Chart)

11. สถานที่ทำการวิจัย/และหรือ เก็บข้อมูล

ระบุสถานที่ที่จะใช้เป็นที่ทำการวิจัย และ/หรือ เก็บข้อมูลให้ชัดเจน

12. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเอกสารอ้างอิง

กล่าวถึงความเกี่ยวเนื่องและความสัมพันธ์ของโครงการนี้กับโครงการวิจัยเรื่องอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ ว่าเคยมีใครทำการวิจัยมาแล้ว ทำที่ไหน เมื่อไร ก้าวหน้าไปแค่ไหน ข้อมูลของปี ล่าสุด ฯลฯ เป็นภาษาอังกฤษ 3 เรื่องและภาษาไทย 3 เรื่อง

13. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ**14. รายละเอียดงบประมาณของโครงการ**

(ผู้วิจัยจะได้รับทุนสนับสนุนเมื่อสมาคมฯได้รับใบตอบรับการตีพิมพ์เรียบร้อยแล้ว)

15. ลายเซ็นหัวหน้าโครงการวิจัย / นักศึกษา

ลงชื่อ.....หัวหน้าโครงการ/ นักศึกษา

(.....)

วัน/เดือน/ปี.....

กรณีเป็นนิสิต/นักศึกษา ขอให้มีการรับรองและลายเซ็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักด้วย

ข. โครงการสนับสนุนทุนเพื่อการเข้าประชุมสัมมนา

1. ชื่อโครงการ โครงการสนับสนุนทุนเพื่อการเข้าประชุมสัมมนา
2. ผู้รับผิดชอบโครงการ ฝ่ายวิชาการและคณะกรรมการวิชาการสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา
3. หลักการและเหตุผล

สมาคมวิชาชีพสุขศึกษามีภารกิจหนึ่งในการส่งเสริมวิชาการด้านสุขศึกษาและการสาธารณสุขของสมาชิก จัดหาแหล่งประโยชน์เพื่อสนับสนุนงานสุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ สนับสนุน ส่งเสริมการเรียนรู้ เพิ่มทักษะในด้านวิชาการแก่กรรมการบริหารสมาคม เพื่อให้มีองค์ความรู้ใหม่ๆ ในอันที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและชุมชน ตลอดจนได้มีโอกาสพบปะกับเครือข่ายด้านสุขศึกษา สาธารณสุข เพื่อให้ความร่วมมือในการทำงานวิชาการต่อไป

ด้วยเหตุนี้ ทางสมาคมฯ จึงเห็นสมควรให้ทุนสนับสนุนเพื่อการเข้าประชุมสัมมนาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานสุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ 2565

4. วัตถุประสงค์

- 4.1. เพื่อให้สมาชิกสมาคมฯ ได้รับทุนสนับสนุนเพื่อการเข้าประชุมสัมมนา
- 4.2. สนับสนุนให้สมาชิกได้องค์ความรู้ทางวิชาการใหม่ๆ
- 4.3. สมาชิกได้พบปะและสร้างเครือข่ายทางวิชาการในอันที่จะนำไปใช้ประโยชน์ด้านวิชาการต่อไป

5. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอขอรับทุนสนับสนุนการเข้าประชุมสัมมนา

- 5.1. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการเข้าประชุมสัมมนาที่ชัดเจน
- 5.2. หัวข้อ ประเด็นการประชุมมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องทางวิชาการสุขศึกษา พฤติกรรมสุขภาพ ฯ

ซึ่งสามารถสร้างองค์ความรู้ได้

6. งบประมาณของโครงการ จำนวนเงิน 4000 บาทต่อคน จำนวน 3 ทุน ต่อปีงบประมาณ

7. คุณสมบัติของผู้ขอรับทุน

- 7.1. เป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา อย่างน้อย 1 ปีขึ้นไป
- 7.2. เป็นกรรมการบริหารสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา

8. เงื่อนไขการยื่นเสนอ

- 8.1. สนับสนุนการเข้าประชุมแบบเหมาจ่าย
- 8.2. ผู้ขอรับทุนต้องส่งโครงการ กำหนดการ รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสัมมนาให้พิจารณา ก่อนล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 1 เดือน
- 8.3. ผู้ขอรับทุนต้องเข้าประชุมแบบ onsite เท่านั้น
- 8.4. ผู้ขอรับทุนจะสำรองจ่ายเงินไปก่อน จึงขอเบิกเงินจากสมาคมฯ ได้ โดยส่งสำเนาหลักฐานการเข้าประชุม เช่น ใบเสร็จค่าลงทะเบียนที่ออกโดยหน่วยงานที่จัดประชุม หลักฐานค่าที่พัก ค่าเดินทาง เป็นต้น
- 8.5. เมื่อการประชุมสัมมนาเสร็จสิ้นลง ผู้ได้รับทุนต้องสรุปประเด็นที่ได้รับจากการประชุมสัมมนา ประโยชน์ การนำไปใช้เป็นลายลักษณ์อักษรภายใน 1 เดือนเพื่อนำตีพิมพ์ในวารสารสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา
- 8.6. เมื่อสมาคมฯ ได้รับเอกสารตามข้อ 8.4. และ 8.5. จึงจะจ่ายเงินสนับสนุนดังกล่าว

9. กำหนดระยะเวลา

กิจกรรม	ระยะเวลาตามช่วงปีงบประมาณ
ประกาศเปิดรับการขอรับทุนสนับสนุนการเข้าประชุมสัมมนา ในเว็บไซต์ www.hepa.or.th	ทุกช่วงเวลา ในปีงบประมาณ
วิชาการและคณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นพิจารณา	ทุกช่วงเวลา ในปีงบประมาณ
ประกาศการได้รับทุนสนับสนุนการเข้าประชุมสัมมนา ที่ผ่านการพิจารณาในเว็บไซต์ www.hepa.or.th	ทุกช่วงเวลา ในปีงบประมาณ
จ่ายเงินค่าลงทะเบียนให้แก่ผู้ขอรับทุน	ทุกช่วงเวลา ในปีงบประมาณ
ผู้รับทุนสรุปประเด็นที่ได้รับจากการประชุม สัมมนา เพื่อลงมติพิมพ์ใน e- journal ของสมาคมฯ	ทุกช่วงเวลา ในปีงบประมาณ

10. บุคคลและช่องทางในการติดต่อสอบถาม

รองศาสตราจารย์ ดร.สุปรียา ตันสกุล ID Line : 081 – 250 – 9584

E-mail: supreya.tun@mahidol.ac.th

11. การพิจารณาให้ทุนสนับสนุนโดยคณะกรรมการวิชาการถือเป็นสิ้นสุด

12. กรณีที่ไม่มีสมาชิกสมาคมฯ ท่านใดขอรับการสนับสนุนฯ ผ่านมาเป็นเวลา 6 เดือน

(1 ตุลาคม 2564-31 มีนาคม 2565) จึงให้สิทธิ์กรรมการบริหารสมาคมฯ ทำเรื่องขอรับการสนับสนุนฯ ได้

แบบฟอร์มขอรับการสนับสนุนทุนเพื่อการเข้าประชุมสัมมนา

1. ชื่อ-สกุล/ หน่วยงานผู้ขอรับทุน
ชื่อ-สกุล เลขที่สมาชิกสมาคม สถานที่ทำงาน/ ช่องทางติดต่อที่สะดวก
(ค้นเลขที่ได้จากเว็บไซต์ www.hepa.or.th)
.....
.....
2. ชื่อการประชุม/ สัมมนา/ สถานที่จัด (แนบเอกสารโครงการ/กำหนดการหัวข้อการประชุม)
.....
.....
.....
3. ประโยชน์ที่จะได้รับการประชุม/ การนำไปใช้เพื่อพัฒนางานสุขศึกษา/การพัฒนา
พฤติกรรมสุขภาพ (ระบุเป็นข้อๆ)
.....
.....
4. ลงชื่อผู้ขอรับทุน /หน่วยงาน / วัน เดือน ปี
5. ลายเซ็นหัวหน้างาน/ ผู้บังคับบัญชา (ยกเว้นกรรมการบริหารสมาคมฯ ไม่ต้องทำข้อ 5)

สมาคมวิชาชีพสุขศึกษา

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เลขที่ 420/1 ถนนราชเทวี กทม. 10400 โทรศัพท์ (02) 354-8553, โทรสาร (02) 644-8999

เลขประจำตัวสมาชิก

(สมาคมกำหนดให้ภายหลัง)

ใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา

1. ข้าพเจ้าชื่อ นาย / นาง / นางสาว / ยศนามสกุล
2. สถานภาพสมรส () คู่ () โสด
3. การศึกษาระดับสูงสุดปีการศึกษาที่สำเร็จ
วุฒิทางสุขศึกษา คือ จากสถาบัน
4. อายุ ปี (กรณีสามารถเปิดเผย วัน เดือน ปีเกิด ได้ โปรดระบุ)
เกิดวันที่ เดือน พ.ศ.
5. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน..... กรณีเกษียณ ตำแหน่งสุดท้าย.....
6. หน่วยงานที่ทำในปัจจุบัน (โปรดระบุให้ละเอียด เช่น แผนก กอง กรม กระทรวง)
.....
.....
7. ที่อยู่ของสถานที่ทำงาน เลขที่ ซอย/ถนน แขวง/ตำบล
เขต/อำเภอ จังหวัด รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....
อีเมล
.....
8. บ้านที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ซอย/ถนน แขวง/ตำบล
เขต/อำเภอ จังหวัด รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....
9. การติดต่อเอกสารต้องการส่งที่ () บ้าน () ที่ทำงาน
10. ขอสมัครเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา ประเภท
() สมาชิกกิตติมศักดิ์ จำนวน บาท
() สามัญตลอดชีพ 1,000 บาท จำนวน บาท
ผู้สมัคร
วันที่รับสมัคร/...../.....
ผู้รับสมัคร

วิธีชำระค่าสมัครสมาชิก

โอนเงินเข้าบัญชี “สมาคมวิชาชีพสุขศึกษา” ธนาคารไทยพาณิชย์ ประเภทออมทรัพย์

สาขา โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน กรุงเทพฯ

เลขที่บัญชี 254 – 211090 - 7

คำแนะนำการเตรียมต้นฉบับสำหรับการส่งเผยแพร่

วารสารสมาคมวิชาชีพสุขภาพ

Journal of The Health Education Professional Association

<http://hepa.or.th/journal.php>

อีเมล hepathai@gmail.com

วารสารสมาคมวิชาชีพสุขภาพ เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการและผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานและผู้สนใจทั่วไป ทั้งนี้ บทความทุกเรื่องจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะสาขาก่อนการเผยแพร่ กองบรรณาธิการฯ มีความยินดีที่จะรับบทความวิชาการ งานวิจัย และสาระความรู้ด้านสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันควบคุมโรค จากสมาชิกสมาคมฯ ผู้ปฏิบัติงาน และบุคคลทั่วไป เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ โดยมีแนวทางการจัดเตรียมต้นฉบับ ดังนี้

ลักษณะของบทความที่ส่งเผยแพร่

1. เป็นบทความวิชาการด้านสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันควบคุมโรคในรูปแบบ บทความทางวิชาการ สาระความรู้/เรื่องเล่าจากประสบการณ์/สรุปบทเรียน หรือ ผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและการนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินชีวิต
2. เป็นบทความที่ไม่เคยตีพิมพ์มาก่อนทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. เป็นบทความที่ไม่ได้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ
4. เป็นบทความที่ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น
5. ระบุชื่อเจ้าของบทความและรายละเอียดการติดต่อ

รูปแบบการจัดเตรียมต้นฉบับ

บทความวิชาการ ต้นฉบับจัดพิมพ์ ขนาด A4 ด้วยตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK ขนาด 16 ระบุชื่อเรื่องไว้บรรทัดแรก กึ่งกลางหน้า บรรทัดถัดมาระบุชื่อเจ้าของบทความและสถานที่ทำงาน จัดหัวข้อตามความเหมาะสม ควรระบุแหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้อ้างอิงประกอบไว้ด้วย ความยาวเรื่องไม่เกิน 12 หน้า

ผลงานวิจัย ต้นฉบับจัดพิมพ์ ขนาด A4 ด้วยตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK ขนาด 16 ความยาวเรื่องไม่เกิน 12 หน้า จัดหัวข้อตามลำดับดังนี้

1. ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย จัดกลางหน้ากระดาษ ใช้ตัวหนา)
2. ระบุชื่อผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และสถานที่ทำงาน
3. บทคัดย่อภาษาไทย และภาษาอังกฤษ (ไม่เกิน 250 คำ) โดยระบุคำสำคัญที่บรรทัดสุดท้าย
4. เนื้อหา ประกอบด้วย บทนำ วัตถุประสงค์ วิธีการศึกษา ผลการศึกษา สรุปและอภิปรายผล ข้อเสนอแนะจากการศึกษา เอกสารอ้างอิง
5. ระบบการอ้างอิง ใช้การอ้างอิงตามรูปแบบ APA style หรือระบบ นาม-ปี ของ Publication Manual of the American Psychological Association

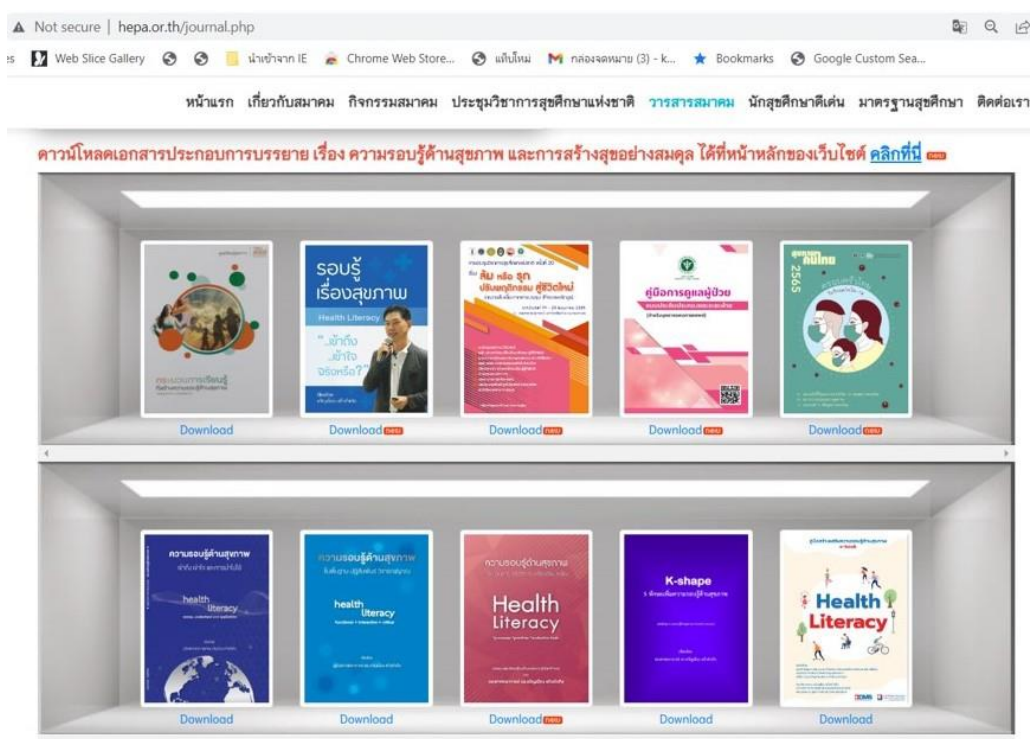
ผู้สนใจสามารถส่งต้นฉบับในรูปอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ ที่อีเมล hepathai@gmail.com

ส่ง บรรณาธิการวารสารสมาคมวิชาชีพสุขภาพ อาคาร 3 ชั้น 7 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เลขที่ 420/1 ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

สมาคมวิชาชีพสุขภาพ จัดบริการเพื่อสังคม

เผยแพร่ชั้นหนังสือ “รอบรู้ ทันสมัย น่าอ่าน”

ดาวน์โหลดได้ฟรี ที่ <http://hepa.or.th/journal.php>

การประชาสัมพันธ์ธุรกิจในการวารสารและอัตราค่าบริการ

วารสารฯ ได้จัดหน้าประชาสัมพันธ์ธุรกิจ สำหรับสมาชิกและบุคคลทั่วไป เพื่อการเผยแพร่ข้อความและภาพโฆษณา ซึ่งกองบรรณาธิการพิจารณาแล้วว่าไม่มีอันตรายต่อสุขภาพและการปฏิบัติตัวของประชาชน

อัตราค่าบริการ มีดังนี้

1. พื้นที่หน้าก่อนปกหลัง เต็มหน้า ราคา 2,000 บาท
2. พื้นที่หน้าก่อนปกหลัง ครึ่งหน้า ราคา 1,000 บาท
3. พื้นที่อื่นหรือการจัดวางสอดแทรกเนื้อหาในรูปแบบอื่นๆ ราคาตามการตกลงเป็นรายกรณี

ผู้ประสงค์จะใช้พื้นที่ของวารสารฯ นี้ ในการประชาสัมพันธ์ธุรกิจ หรือโฆษณาสินค้าและบริการ สามารถส่งข้อความเผยแพร่และภาพโฆษณาในรูปแบบของ pdf, ppt, JPEG, PNG, .doc มาที่ กองบรรณาธิการวารสารสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา อีเมล hepathai@gmail.com

วิธีชำระค่าบริการ

1. โอนเงินเข้าบัญชี “สมาคมวิชาชีพสุขศึกษา” ธนาคารไทยพาณิชย์ ประเภทออมทรัพย์ สาขา โรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน กรุงเทพฯ เลขที่บัญชี 254 - 211090 - 7
2. ส่งหลักฐานการโอน/ชำระเงิน มาที่อีเมล hepathai@gmail.com หรือ LINE และตรวจสอบการเผยแพร่ได้ที่ <http://hepa.or.th/journal.php>

วารสารสมาคมวิชาชีพสุขภาพ

Journal of The Health Education Professional Association

<http://hepa.or.th/journal.php>

ISSN 2730-1915